

*Az erdészeti erdei iskolák szerepe az erdő és a társadalom kapcsolatában -
Új fogalom az erdőgazdálkodásban: erdőpedagógia
Szabó Lajos erdőmérnök
(Országos Erdőforum- Kőszeg, 2010.december 2-3)*

1. Az erdő és az emberi társadalom kapcsolata
2. A magyar erdőpedagógia kezdetei (1988-1989)
3. Erdészeti Erdei Iskola Szakosztály megalakulása (1996), tevékenysége
4. Erdőpedagógia fogalma, jelentősége
5. Európai erdőpedagógiai kapcsolódások
6. Az erdészek részvétele az erdei iskola mozgalomban Magyarországon
7. Együttműködési megállapodás OEE-FVM között (2009)
8. Erdészeti erdei iskolák minősítése (2008-2009)
9. Erdőpedagógia bevezetése az erdészeti szakképzésbe (2010)
10. Az erdőpedagógia jelentősége a fenntartható fejlődésre nevelés évtizedében
11. Az erdészeti erdei iskolák jelen helyzete és jövője

1. A természet(az erdő) és az emberi társadalom kapcsolata-Bevezetés

Az ember a természetet, az erdőt ősidőktől használja. Ez ma is így van.

A Föld lakosságának rohamos növekedésével, a civilizáció terjeszkedésével párhuzamosan nő a bioszféra terhelése, egyre elviselhetlenebb környezeti- társadalmi- gazdasági problémákba ütközünk életünkben.

Nem túlzás kijelenteni, hogy *globális ökológiai katasztrófa* rémképe lebeg fölöttünk.

Sajnos ma a fogyasztói szemléletre, a korlátlan gazdasági növekedésre épülő társadalmak uralják a világot. Magyarország is ezt a gazdasági- társadalmi rendet követi, melyre jellemző a mindent elsöprő profitelvűség, a rövid távú gondolkodás, az érzéketlenség a természet pusztítására, a környezetszennyezésre, az erkölcsi értékek inflálódására.

Úgy gondolom nem vagyok egyedül, ha kijelentem, ez az út nem megfelelő, nem tudok azonosulni vele.

A helyes utat a természet adta korlátok figyelembe vétele, egy racionális önkorlátozás, a környezettel való harmónia, a fenntarthatóság jellemzi. Ennek alapja az emberek környezettudatos szemlélete, magatartása, életvitele.

2. A magyar erdőpedagógia kezdetei: 1988-89

Ha a **magyar erdőpedagógia kezdeteiről** szeretnék beszélni, akkor három helyszínt feltétlenül meg kell említeni:

- 1988 – Pilisi Parkerdőgazdaság Visegrádi Erdészet – Mogyoróhegy Erdei Művelődés Házának az átadása
- 1988 - Sopron (a magyar erdészeti felsőoktatás fellegvára)
A Soproni Süni Klub megalakulása
- 1989 - Szolnok – Nagykunsági Erdőgazdaság Szolnoki Erdészete Erdei Művelődés Házának az átadása

A három első erdőpedagógiai kezdeményezésről bővebben:

- A Pilisi Parkerdőgazdaság **Visegrádi Erdészeténél** 1988-ban adták át a Mogyoróhegyen az **Erdői Művelődés Házát**, mely országos szinten a legelső hivatalos erdőpedagógiai kezdeményezés közé tartozik. Alapításától kezdve folyamatosan

működik, a hazai környezeti nevelés egyik fellegvárának tekinthető. Meg kell említenünk első és sokáig meghatározó vezetőjét Szentendrei Gézát. Kezdetben főképp madárvédelemre épített programokkal szolgált. 1996-tól az erdő komplex megismerését célzó programokat fejlesztettek ki erdészeti szakvezetéssel.

- Sopronban 1988 februárjában az Erdészeti és Faipari Egyetem néhány erdőmérnök hallgatójának a kezdeményezésére megalakult a **Soproni Süni Klub**. Célja a gyerekek környezettudatos gondolkodásának kialakítása. Mellékelem a klub megalakulásának felhívását

A klub vezetői időrendi sorrendben: Gyöngyössi Péter
Szabó Lajos
Ferenczy András
Antal József

Szabó Lajos: „Természeti-környezeti nevelés a Süni Klubban” címmel tudományos diákköri dolgozatot írt, melyben a Klub 3 éves tevékenységének tapasztalatait, módszertanát foglalta rendszerbe. A TDK dolgozat két országos konferencián nyert első díjat: 1991 Szombathely és 1992 Szeged.

- **Szolnokon** 1989-ben alapította meg a Nagykunsági Erdőgazdaság Szolnoki Erdészeti Házát az **Erdei Művelődés Házát**. Az úttörő kezdeményezéshez kapcsolódó néhány vezető nevét megemlíteném: Török László vezérigazgató
Túri Ferenc erdészeti vezető
Az erdei iskola vezetői sorrendben: Tácsik Mihályné - 1989
Dósa Gyula – 1990-2000
Magyar István - 2001
Horváth Ernő – 2002-től

Kihangsúlyoznám, hogy 1990-től támogatja Roland Migende úr az Erdi Művelődés Házát.

Az Erdi Művelődés Házának fő célja az ifjúság természet-szemléletű oktatása, a környezettudatosságra nevelés, az erdészeti tevékenységek társadalomra gyakorolt hatásának bemutatása.

Szolnok városa maximális fogadókészséggel állt az erdei iskolához. Szinte az első évtől kezdve telt házzal, maximális kihasználtsággal működik.

Felmerül a kérdés miért történtek egymástól függetlenül, szinte egy időben az első erdőpedagógiai kezdeményezések ?

Véleményem szerint egy fő oka van ennek. Ebben az időszakban kerülnek Magyarországon nyilvánosságra a globális környezeti problémák.

3. Erdészeti Erdei Iskola Szakosztály megalakulása (1996), tevékenysége

- célok
- eredmények

1996-ban Szolnokon az ország második legrégebbi Egyesületének az Országos Erdészeti Egyesületnek új szakosztálya alakult: az Erdészeti Erdei Iskola Szakosztály.

A szakosztály elnöke Ormos Balázs (akkor Tanulmányi Erdőgazdaság vezérigazgatója) 1996-tól

A szakosztály titkárai: Dósa Gyula (1996-2000)
Szabó Lajos 2001-től

A szakosztály célkitűzései, programja:

Az EEI Szakosztály fő célkitűzése:

- elősegítse az ifjúság és a társadalmi szereplők környezetbarát magatartásának kialakulását, fejlődését az erdészeti erdei iskola (erdőpedagógiai) oktatási-nevelési módszer alkalmazásával.
- segítse egy erdészeti erdei iskola hálózat létrehozását az erdészeti ágazat támogatásával
- szakmai műhelyt jelentsen az erdészeti erdei iskolák vezetői részére

Az utóbbi években erdészberkeken belül egyre több helyen létesül erdészeti erdei iskola, egyre több erdész vállal közvetlen szerepet ebben a munkában.

Felmerül a kérdés: miért foglalkoznak az erdészek ilyen élénken ezzel a témával?

Az erdész szakmára mindig is jellemző volt a hosszú távú szemlélet és a komplex gondolkodás.

Ez abból ered, hogy az erdész együtt él a természettel, az erdővel, ily módon közvetlenül és folyamatosan megtapasztalja az erdei ökoszisztéma kölcsönhatásait, az ember-erdő kapcsolatot.

Az ember az erdőt ősidőktől fogva – mint természeti erőforrást – használja.

Ma ezt az erdőhasználatot (fakitermelés, vadászat) az erdészek irányítják, alkalmazva a legújabb technikai, technológiai eredményeket, megtapasztalva ennek hatásait.

Mivel a fák hosszú életűek, az erdész munkája során 100-200 évre is előre gondol, tervez ökológiai és ökonómiai szempontokat is figyelembe véve.

Ez a komplex és előrelátó gondolkodási forma teszi lehetővé, hogy a szakma képviselői könnyebben észrevegyék, megértsék a környezetünket fenyegető veszélyt.

Az erdész, ahogy felelős a rábízott erdőért, úgy felelősséget érez Földünkért és a jövő letéteményeseiért a gyerekekért.

Az erdészek részt vállalnak az új nemzedék környezeti nevelésében, az erdei iskola mozgalomban.

Az Erdészeti Erdei Iskola Szakosztály megalakulásától fogva szervezi Magyarországon az „**Erdők Hete**” rendezvénysorozatot. Az „Erdők Hete” rendezvénysorozat egy akció, melynek kapcsán ráirányítjuk az ország figyelmét erdeinkre, illetve az erdőgazdálkodásra. Ez egy fontos része az erdész szakma nyitásának a társadalom felé.

Példaként megemlítem a 2002. október 3-4-én Felsőtárkányban megszervezett Országos Konferenciát „Erdészeti Erdei Iskolák az erdőgazdálkodás – társadalom – természetvédelem szolgálatában” címmel. 2002-ben ez volt az „Erdők Hete” nyitórendezvénye.

Elvitathatatlan eredménye a szakosztály működésének, hogy **létrejött az erdészeti erdei iskolák hálózata**. Mára szinte minden állami erdőgazdaság rendelkezik erdei iskolával. A magánerdészeteknél is megjelent az erdei iskolázás. Csak elismeréssel lehet szólni azon erdei iskola vezetőkről, illetve az erdei iskolákban tevékenykedő erdészekről, pedagógusokról. Nem kezdem a név szerinti felsorolást, mert félek, kifelejték valakit. Egy biztos az eddig elért eredmények közös eredmények. Kiválóan példázzák, hogy két szakterület összefogásával egy új minőség teremthető, mely határozottan mutatja a jó irányt.

4. Erdőpedagógia fogalma, jelentősége

És most eljutottunk az **erdőpedagógiához**.

Miért is ez az új fogalom, elkülönülő szóhasználat?

Mert tevékenységünkben az erdőnek központi szerepe van, mondhatnánk azt is, hogy minden az erdőből fakad!

- **az erdő a „példa”**
- az erdei életközösséget, ökoszisztémát megismerve látjuk át a **bioszféra rendszerszerű működését**
- az **erdő** fontos **természeti erőforrás** (megújuló nyersanyag és energiaforrás). Az erdő kiváló példa arra, lássák, hogy létezik olyan **gazdálkodási** mód, mely nem teszi tönkre a gazdálkodás tárgyát – az erdőt – mely nem csak egy természeti erőforrás, hanem egy ökológiai egység, egy **csodálatos életközösség**.
Ma Magyarországon egyértelműen beszélhetünk *fenntartható erdőgazdálkodásról*.

- Az erdő számtalan lehetőséget kínál a **közvetlen kapcsolat** kialakítására a gyerekek és a környezet között
- Az erdő kimeríthetetlen tárháza az erdőpedagógiai módszerek (környezeti nevelési módszerek) alkalmazásának, az **élményszerzésnek**.
- Az **erdőnek**, mint helyszínnek a **szerepe tevékenységünkben**:

Az erdő egy csodálatos tér: ha belépünk az erdőbe, minden irányból ingerek érnek. Megváltozik a hőmérséklet, levegő páratartalma, a fényviszonyok. Új, erős illatok terjengenek. Lépéseink közben érezzük a talaj változását. Különleges hangokat hallunk. Minden érzékszervünk aktiválódik: a látás, a hallás, a szaglás, a tapintás, az ízlelés, stb. A tüdőnk is megtelik csodálatos, oxigéndús erdei levegővel.

Az emberi szervezet egy másállapotba kerül, befogadóvá válik. Befogadóvá az érzésekre, új ismeretekre, gondolatokra, a bennünket körülvevő valós világra.

- Az **erdész hiteles közvetítő** lehet a gyerekek felé. Természetesen szoros együttműködéssel a pedagógusokkal. A gyerekek, ha kijönnek az erdőbe a tanárukkal, az erdészt feltétlenül látni akarják, mert az erdész együtt él az erdővel, ő az erdő

gazdája, tudja, mi történik benne.

- Cselekedtető tevékenységek alkalmazására sok lehetőség van az erdőben: pl. a **gyerekek bevonása erdészeti munkába** (faültetés ékásóval, erdőápolás metszőollóval) Fontos, hogy a gyerekek aktív cselekvő munkájukon keresztül jól tehessenek az erdőért, a féltett kincsért.
- Az erdőpedagógia szót Nyugat-Európában hosszú évek óta következetesen alkalmazzák. Egyértelmű, hogy nem csak szellemiségében, de szóhasználatban is csatlakoznunk kell ehhez a tradícióhoz.
- Az **erdőpedagógiában hármas egységként** jelenik meg az ökológia, ökonómia, és az ember.
- Az erdőpedagógiában **az ember** nem külső szemlélő, aki pusztítja, vagy védi a természetet, hanem szerves **része az erdei életközösségnek**.

5. Európai erdőpedagógiai kapcsolódások

➤ Németország (Nordrhein-Westfalia) – Roland Migende (1989-től)

Roland Migende erdőmérnök, erdőtanácsos 1989-től jár rendszeresen Magyarországra. A megalakult Német-magyar Társaság keretein belül erdészeti, erdőpedagógia témában ő ápolta a német-magyar kapcsolatokat; így került kapcsolatba az Országos Erdészeti Egyesülettel. Lehetőségeihez mérten támogatta az erdészeti berkeken belül létrejött erdőpedagógiai kezdeményezéseket.

A támogatás megjelent pénzügyi támogatás formájában is, valamint különféle tapasztalatcserék szervezésének formájában.

1995-ben én személyesen is kint jártam nála Nordrhein-Westfaliában, ahol részesültem vendégszeretetében és megtapasztalhattam a németországi erdőpedagógiai kezdeményezéseket.

Roland Migende úr az Országos Erdészeti Egyesülettel együttműködésben 1996-tól szervezte az **Erdőpedagógiai Szemináriumokat**, mint egyfajta továbbképzést a magyar erdőpedagógusok részére.

Erdőpedagógiai szemináriumok (1996-2005)

A szemináriumok helyszínei:

- 1996 – Kecskemét,
- 1997 – Pécs
- 1998 – Debrecen
- 1999 – Sopron
- 2000 – Szombathely
- 2001 – Miskolc
- 2002 – Győr
- 2003 – Szolnok
- 2004 – Baja
- 2005 – Mátraszentimre

➤ Svájc – Franz Lohri

A **nemzetközi kapcsolódások** apropóján feltétlenül meg kell említenünk **Franz Lohri** svájci erdőpedagógus nevét, aki több éven keresztül járt Magyarországra „A környezeti nevelés az erdőben” című akkreditált továbbképzéseken osztotta meg tapasztalatait a magyar erdészekkel és pedagógusokkal. A továbbképzés motorja Rűep Vargai Mária az ÖKOFÓRUM ALAPÍTVÁNY elnöke volt. A továbbképzések az OEE és az ÖKOFÓRUM együttműködési megállapodásának keretein belül szerveződtek.

Európai Erdőpedagógiai Hálózat 2006-tól

2006 őszén Sopronban szervezték meg az első **Európai Erdőpedagógiai Találkozót** az Országos Erdészeti Egyesület Erdészeti Erdei Iskola Szakosztályának az aktív közreműködésével. A fő szervező Thomas Batschni osztrák erdőmérnök.

2008-ban Luxemburgban – Burfelt-ben is szerveztek Európai Erdőpedagógiai Találkozót. Akkor ünnepelték a Burfelt-i Erdei Iskola alapításának 15. évfordulóját.

Az Európai Erdőpedagógiai Hálózat logója

➤ **Bajorország**

2009-ben indult útjára a Bajor-Magyar Erdőpedagógiai Kooperációs Projekt, melynek egyik fő célja egy közös **Erdőpedagógiai Kézikönyv** létrehozása az UNESCO programja tükrében.

6. Az erdészek részvétele az erdei iskola mozgalomban Magyarországon, illetve az Országos Erdei Iskola Programban

A környezeti nevelés fogalma, a szóhasználat az 1990-es években honosodott meg Magyarországon Nyugat-Európából átvéve. Az erdei iskolázás mozgalommá vált. A társadalom több szakterületéről tanárok, erdészek, nemzeti parkok, civil szervezetek szerveztek egyre gyakrabban és egyre több erdei iskola programot, tábort. Mindenki a saját szakterületéből indult ki, arra alapozott.

2000-ben a Környezeti Nevelési Kommunikációs Programiroda próbálta meg összehangolni ezt a színes kavalkádot. Létrehozták az Országos Erdei Iskola Programot.

Az Országos Erdészeti Egyesület, illetve az Erdészeti Erdei Iskola Szakosztály elejétől fogva belekapcsolódott a folyamatba, hiszen fontosnak tartottuk az együttműködést, az összefogást, a nyitást a társadalom felé.

Jelenleg is részt veszünk a programban, természetesen kihangsúlyozzuk az erdő és az erdőgazdálkodás értékeit, szerepét.

7. Együttműködési megállapodás OEE-FVM között (2009)

A 2008 évben mérföldkövet jelent a 9/2008 FVM rendelet az erdészeti erdei iskolák támogatásáról.

Ennek folytatása az **Együttműködési Megállapodás** aláírása az **OEE és az FVM között**.

2009. május 27-én az FVM szakállamtitkára és Dr. Pethő József az OEE elnöke Együttműködési Megállapodást írt alá. A **megállapodás fő célja** az erdőgazdálkodók által működtetett erdei iskolák (erdészeti erdei iskolák) munkájának, működésének segítése, támogatása, az **erdészeti erdei iskolák minősítési eljárásának** lefolytatása.

Nagyon fontosnak tartjuk kihangsúlyozni, hogy az erdőnek **három funkciója van:**

- gazdasági funkció (pl. fakitermelés)
- védelmi funkció (pl. természetvédelem, vízvédelem, talajvédelem stb.)
- közjóléti funkció (pl. rekreáció, erdei iskola)

Az OEE Erdészeti Erdei Iskola Szakosztály céljai között szerepel elejétől fogva, hogy az erdészeti ágazaton belül elfogadtassuk azon kollégák munkáját, akik erdei iskolázással foglalkoznak, illetve elfogadtassuk azt, hogy az erdészek által végzett erdei iskolázás az benne foglaltatik, illetve szerves része az erdő közjóléti funkciójának.

A fenti Együttműködési Megállapodás aláírásával most hivatalosan is dokumentálva lett, elfogadtatott, hogy az erdőgazdálkodók által végzett erdei iskolázás szerves része az erdő közjóléti funkciójának, így részesülhet az erdőkre irányuló erdőgazdálkodókön keresztül megvalósuló támogatásokból.

8. Erdészeti erdei iskolák minősítése (2008-2009)

Egyértelműen le kell szögezni, hogy a minősítési eljárás létrehozása nem pusztán a jövőbeni hatékony anyagi támogatás megteremtése miatt vált szükségessé. Kifejezetten fontosnak tartjuk az erdészeti erdei iskolák szemléletének egységesítését, egy egységes kritériumrendszer megfogalmazását.

A kritériumrendszer kiterjed a tárgyi, személyi, szervezeti háttérre, illetve a szakmai programra egyaránt.

Vannak bizonyos alapelvárások, melyeket mindenkinek teljesíteni kell:

- saját erdőterületnek kell rendelkezésre állni
- a program végrehajtásába erdészeket kell bevonni, magyarul az erdész vigye ki az általa kezelt erdőterületre a gyerekeket
- a erdőpedagógiai foglalkozásokon meg kell jelenni bizonyos kiemelt témaköröknek.

A minősítési eljárás kapcsán néhány alapfogalmat tisztázni kellett.

AZ ERDÉSZETI ERDEI ISKOLA ALAPFOGALMAI

I. Az erdőpedagógia:

A környezeti nevelés olyan speciális területe, ahol a nevelés helyszíne az erdő, a programjaiban erdészeti ismeretek (az erdei életközösségről és az erdőben folyó gazdálkodásról szóló ismeretek) bemutatása dominál. A foglalkozások erdész vezetésével vagy közreműködésével folynak.

Az erdőpedagógia a természet rendszerszerű működésének elvét az erdei életközösség példáján keresztül próbálja bemutatni. Egyben igyekszik tudatosítani, hogy az erdő nem csak tiszta természet, hanem kultúr- és gazdasági térség is egyben, ahol ennek következtében folyamatosan jelen van az ember. Az ember és a természet közötti harmonikus kapcsolat lehetőségét a fenntartható, természetkímélő erdőgazdálkodás hosszútávra tervező példáján keresztül mutatja be.

Az erdőpedagógia módszereiben épít az aktív, cselekvő együttműködésre, a saját tapasztalatszerzésen alapuló tanulószervezésre és élménypedagógiai terepi módszereket alkalmaz, melynek része a felfedező kísérlet, bemutatás, megfigyelés, vita, beszélgetés, kiselőadás, kérdve kifejtés, valamint a projekt módszer.

II. Az erdészeti erdei iskola:

Az erdészeti erdei iskola az erdei környezet adottságaira építő, erdőpedagógiát alkalmazó oktatási, ismeretterjesztési intézmény, melyet erdőgazdálkodó működtet. Az erdészeti erdei iskola infrastrukturális és szervezeti háttérrel biztosít az erdőpedagógiai alapokon nyugvó oktató, nevelő tevékenységnek. Célja, hogy elősegítse az ifjúság és a felnőttek erdőbarát, környezettudatos magatartásának kialakulását, fejlődését. Feladata, hogy ráirányítsa a figyelmet a globális környezeti gondokra, és javaslatokat nyújtson lokális megoldásokra.

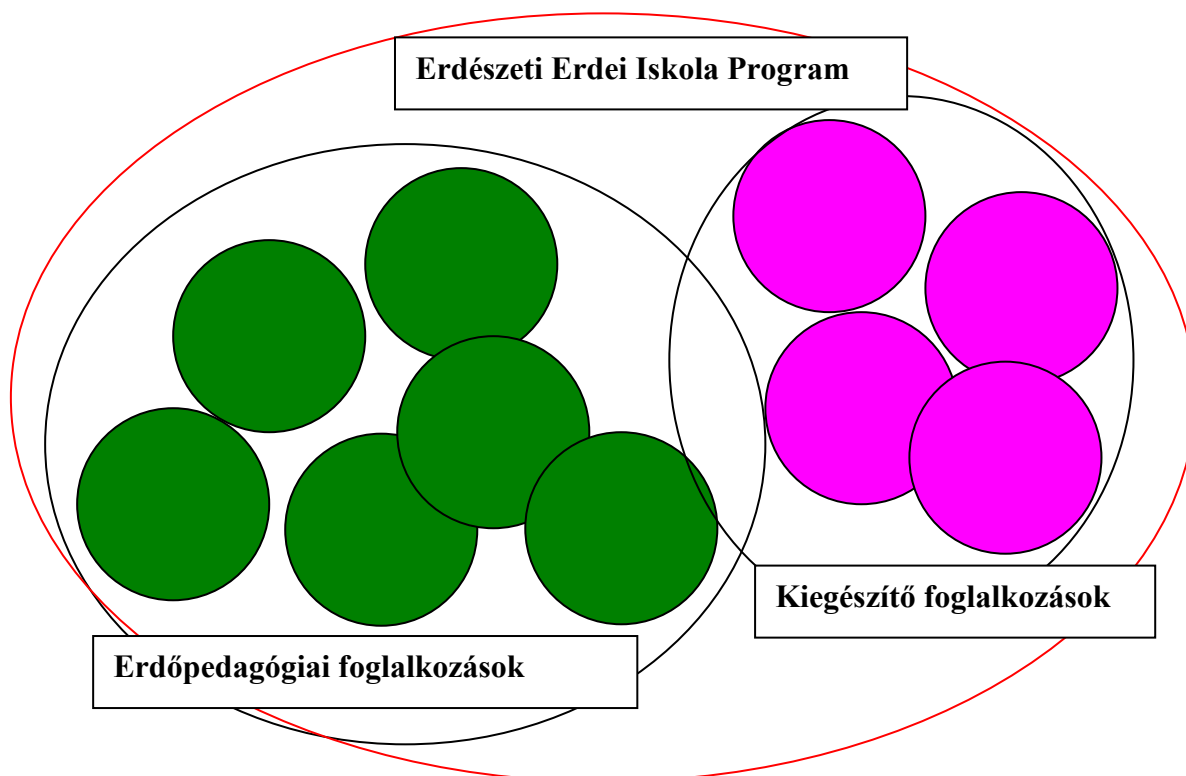
Az erdészeti erdei iskolákban jellemzően erdőpedagógiai foglalkozások zajlanak, de a programokban helyt kaphatnak egyéb kulturális, sport és szabadidős foglalkozások is. A programok zömében az iskolai szorgalmi időszakban zajlanak, a tantervhez és tanrendhez kapcsolódóan. Az erdészeti erdei iskolákat általában diákok látogatják, de óvodások és a felnőtt résztvevők fogadására is mód van.

III. Erdészeti erdei iskola program:

A környezet(erdő)tudatos szemlélet kialakítása érdekében időben és térben egymáshoz rendelt erdőpedagógiai és egyéb - kulturális, sport vagy szabadidős - foglalkozások együttese. A program időtartama néhány órától több napig is terjedhet. A legoptimálisabb az ötnapos, bentlakásos, komplex (erdőpedagógiai foglalkozások kiegészítve egyéb szabadidős tevékenységekkel) erdészeti erdei iskola programok megvalósítása.

IV. Erdőpedagógiai foglalkozás:

Az erdőpedagógia legkisebb tanulásszervezési egysége erdészeti ismeretek elsajátíttatása érdekében.

9. Erdőpedagógia bevezetése az erdészeti szakképzésbe (2010)

Meg kell említeni az Erdészeti és Faipari Egyetem Társadalomtudományi Tanszékének akkori vezetőjét dr. Lükő Istvánt, aki felkarolta az egyetemen a környezeti nevelés témáját. 1996-ban Sopronban „Ember-technika-környezet” címmel konferenciát szervezett, 1996-ban kiadta a „Bevezetés a környezeti nevelés pedagógiai és társadalmi kérdéseibe” című könyvét.

Az OEE Erdészeti erdei Iskola Szakosztálya 2009-ben kérte fel hivatalosan a Nyugat-magyarországi Egyetem vezetését arra, hogy az erdőpedagógia önálló tárgyként jelenjen meg az erdészeti szakképzésben. A javaslat találkozott az egyetem tantervfejlesztési gondolataival és 2010-ben már kidolgozásra is került három szakirányú továbbképzési lehetőség:

1. Erdőpedagógiai szakmérnök (Mesterszint)
2. Erdőpedagógiai szakmérnök (Alapszint)
3. Erdőpedagógiai szakvezető

Alapvetés: célravezetőbb, ha az erdészeti ismeretekre építjük a pedagógiai ismereteket.

A jövő feladata, hogy az erdésztechnikus képzésbe is beillesszük az erdőpedagógiát. Ne felejtsük el, hogy az erdész-társadalomban több technikus foglalkozik erdőpedagógiával, mint erdőmérnök.

10. Az erdőpedagógia jelentősége a fenntartható fejlődésre nevelés évtizedében

Az UNESCO globális jelentőségű problémákat vet fel és ezekre vonatkozóan globális programokat hirdet meg.

2005-2015-re meghirdette a „Fenntartható fejlődésre nevelés évtizedét”
(gazdaság – társadalom – környezet)

Az UNESCO szakemberei a programban kihangsúlyozzák:

„A minden szinten folyó oktatásnevelés a fenntartható fejlődés kulcsa, és ez megkívánja, hogy egyensúly álljon fenn a *gazdasági*, *társadalmi* célok, valamint a *környezet* iránti felelősségérzet között. A nevelés során gondoskodni kell arról, hogy a közösségek megfelelő jártasságra tegyenek szert, perspektívájuk legyen, megismerjék a fenntartható életmód értékeit.”

11. Az erdőpedagógia és az erdészeti erdei iskolák jelen helyzete és jövője

A jelen helyzet az, hogy **válság van**. A pénzhiány miatt ugrásszerűen lecsökkent a látogató szám az erdei iskolákban. Sajnos a szülők nem tudják finanszírozni az erdei iskolázás költségeit.

Ráadásul a működtető erdőgazdálkodók is nehéz helyzetben vannak. Költséget próbálnak csökkenteni, többek között létszámcsökkentéssel. Az erdőgazdaságoknál is egyre kevesebb erdész dolgozik.

A tőmelléti erdészek gyakran gondolják azt, hogy az erdei iskola még egy plusz teher.

A magyar erdők gazdasági szerepe nem fog csökkenni, sőt a megújuló energiaforrások előtérbe kerülésével tovább nő. Az is egyértelmű, hogy a védelmi és közjóléti funkció kihangsúlyozása is egyre erősödik. Ez összhangban van a társadalom érzelmi megközelítésével az erdő felé.

Az európai folyamatok hasonlóak. Az erdőpedagógia fogalmának a megjelenése is megerősíti azt, hogy az erdő szerepe megnő a környezeti tudatformálásban.

Az erdészeti erdei iskolák közfeladatot is ellátnak, ezért nagyon fontos, hogy megfelelő működési támogatást is kaphassanak.

Hiszem, hogy az erdészeti erdei iskolák tevékenysége beépül a magyar erdőgazdálkodás gyakorlatába.

Idézet: „A társadalom boldogulásának alapja pedig a hit, a kölcsönös szeretet, a nagylelkűség, egymás tisztelete és megbecsülése, az egymással és a társadalom intézményeivel szemben tanúsított bizalom, az egyén boldogsága és megelégedettsége. Csak akkor tudjuk meg, hogy mindezek mekkora teremtő erőt jelentenek- akár gazdagodásunkban is- ,ha elfogynak körülünk.

Amit ma közösen újra kell teremtenünk- itt a nemzetben, az országban és az egész világban- az a hit, a szeretet, a bizalom és a megbecsülés.,,